

w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym w Uczelni Łazarskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ekonomia prowadzonym w Uczelni Łazarskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Uczelni Łazarskiego w Warszawie umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku ekonomia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2025/2026.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uczelni Łazarskiego w Warszawie.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Poziom studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Formy studiów: stacjonarna i niestacjonarna

**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uczelnia
Łazarskiego w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: 15-16 czerwca 2019 r.

Warszawa, 27 listopada 2019 r.
(data wydania opinii)

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	8
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	10
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	10

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:
Przewodniczący: prof. dr hab. Marek Lisiński, członek PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
2. Dr hab. Małgorzata Porada-Rochon – ekspert PKA
3. Dominik Postaremczak – ekspert PKA ds. pracodawców
3. Mgr Grzegorz Kołodziej – sekretarz Zespołu Oceniającego
4. Patryk Lisiecki – ekspert PKA reprezentujący studentów

oraz stanowiska Rektora Uczelni Łazarskiego, przedstawionego w piśmie z dnia 7 listopada 2019 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)**

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni oraz prowadzoną polityką jakości kształcenia, mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunek ekonomia jest przyporządkowany, jest powiązana z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Cele kształcenia i efekty uczenia się realizowane w ramach koncepcji kształcenia na kierunku ekonomia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której kierunek ekonomia jest przyporządkowany. Odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w tej dyscyplinie. Opisują, w sposób ogólny, ale trafny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Są zgodne z właściwym poziomem PRK. W prawie każdym przypadku są możliwe do osiągnięcia.

Zostały również określone we współpracy z pracownikami Uczelni oraz przedstawicielami podmiotów potoczenia społeczno-gospodarczego. Są także zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie, do której jest przyporządkowany kierunek ekonomia, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Treści te są także odpowiednio rozbudowane, wsparte literaturą przedmiotu i spójne w aspekcie kształtowania kompetencji absolwentów.

Program studiów dla kierunku ekonomia umożliwia realizację założonych efektów kształcenia. Struktura programu studiów składa się z kilku modułów, z których kluczowe pod względem liczby godzin, jak i punktów ECTS są moduły: kierunkowy oraz podstawowy. Zaletą programu studiów jest stosunkowo wysoki wymiar godzinowy przedmiotów z tych dwóch modułów, co zapewnia dobre podstawy wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych i pokrewnych. System ECTS, zarówno na poziomie kierunku, jak i przedmiotów jest skonstruowany prawidłowo. Przeważają formy zajęć o charakterze aktywnym (ćwiczenia, warsztaty, seminaria i projekty).

Formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady przeprowadzania rekrutacji są ustalane przez Senat Uczelni. Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pewnych form wsparcia w organizacji zajęć i egzaminów, ale zakres wymagań jest dla nich taki sam, jak dla pozostałych studentów. Stosowane metody weryfikacji i oceny są określone w sylabusach i podane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. Pozwalają one na realizację zakładanych celów i właściwy przebieg procesu kształcenia. Są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, prace dyplomowe oraz udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Tematyka tych prac jest zgodna z poziomem i profilem kształcenia oraz odpowiada treściom programowym właściwym dla dyscypliny, do której przyporządkowane zostały efekty uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku uczestniczą w działalności naukowej. Realizowana jest ona formie przygotowywania publikacji naukowych, udziale w konferencjach naukowych oraz innych rodzajach aktywności wzbogacających ich wiedzę i umiejętności związane z dyscypliną, do której został przyporządkowany kierunek studiów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich (Uczelnia dysponuje szeroką stabilną kadrą naukowo-dydaktyczną a liczba nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia liczy prawie 100 osób) zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zajęcia dydaktyczne są obsadzone właściwie. Przy powierzaniu przedmiotów nauczycielom akademickim brane są pod uwagę doświadczenie naukowe, kompetencje, specjalizacje oraz doświadczenie zawodowe. Uczelnia zapewnia dobre warunki rozwoju naukowego oraz skutecznie motywuje swoich pracowników do jego nieustannego rozwoju.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady. Rekrutacja na stanowiska naukowo-dydaktyczne odbywa się w trybie otwartym i konkursowym. Uwzględnia także systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w jej doskonaleniu.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, należą do mocnych stron Uczelni. Wszystko to umożliwia prawidłową realizację zajęć

i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Infrastruktura jest nowoczesna, wielofunkcyjna i dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnościami.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku ekonomia upoważnia do stwierdzenia, że jest realizowana w sposób prawidłowy. Składa się na to współdziałanie z pracodawcami w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu, które jest prowadzone systematycznie i przybiera zróżnicowane formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Uczelnia stale podnosi poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Dowodzi to, że zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku ekonomia. Umiędzynarodowienie wpisuje się w przyjętą koncepcję kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Wspierana jest międzynarodowa mobilność nauczycieli akademickich studentów. Wyjazdy w ramach programu Erasmus+ obejmują około 2-3% studentów.

Uczelnia na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia realizuje program kształcenia w języku angielskim (Business Economics). Jest on walidowany przez Coventry University. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia wdrożyła mechanizmy wsparcia studentów w procesie uczenia się, osiągania efektów kształcenia i wszechstronnym rozwoju. Identyfikuje się wsparcie udzielane studentom w procesie kształcenia przez nauczycieli akademickich, w powiązaniu z rozwijaniem ich samodzielności i stymulowaniem do pełnienia aktywnej roli w tym procesie. Systemy socjalny i stypendialny są skuteczne, a zasady ich uzyskiwania są przejrzyste. System motywacyjny jest ukierunkowany na rozwój umiędzynarodowienia. Wszystko to pozwala na stwierdzenie, że wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne.

Skuteczność systemu wsparcia studentów jest systematycznie badana oraz udoskonalana.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu

nauczania i uczenia się na kierunku ekonomia oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Monitorowanie, okresowy przegląd programu kształcenia oraz modyfikacje, projektowanie i zatwierdzanie programu dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury. Analiza tych procedur, z jednej strony i udostępnionej dokumentacji opisującej realnie prowadzone działania dotyczące oceny jakości programu studiów na kierunku ekonomia z drugiej, upoważnia do stwierdzenia, że odbywają się one według formalnie przyjętych zasad.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca podstawowe czynniki determinujące ocenę. Jest ona oparta o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Analiza i ocena funkcjonowania wewnętrznego systemu jakości kształcenia na kierunku ekonomia pozwoliła na wskazanie szeregu konkretnych wniosków, skonkretyzowanych w działaniach, które potwierdzają jego skuteczność.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

3. *Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)*

Władze Uczelni poczyniły działania w kierunku wypełnienia zaleceń sformułowanych przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji, która miała miejsce w dniach 21-22 grudnia 2012 roku.

Zalecenie 1. Ustalenie statusu studiów anglojęzycznych w ofercie dydaktycznej Uczelni. W tym celu zadeklarowano odpowiednią liczbę semestrów i lat na realizowanym kierunku studiów, studia anglojęzyczne ujęto w systemie POLON pod numerami kodów: 25374 i 25377 na studiach stacjonarnych z kodem uprawnień 5819. Natomiast na studiach niestacjonarnych nie prowadzi się kształcenia w języku angielskim.

Zalecenie 2. Rozwój instytucjonalnych form, mających na celu włączenie interesariuszy zewnętrznych w prace na rzecz analizy, oceny i doskonalenia efektów kształcenia na kierunku ekonomia.

Aktywność interesariuszy zewnętrznych w procesie analizy i oceny efektów kształcenia jest realizowana poprzez spotkania Rady Ekspertkiej, która partycypuje w procesie oceny efektów kształcenia, proponuje wprowadzanie modyfikacji w zgodzie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i wykorzystuje opinie absolwentów kierunku ekonomia, prezentowane na piśmie w trakcie spotkań indywidualnych i spotkań z przedstawicielami Rady oraz w odniesieniu do działań i porozumieniu z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia. Wypracowane decyzje zawarte są w dokumentacji z posiedzeń ww. gremiów.

Zalecenie 3. Pełniejsze wpisanie dwóch specjalności – „Zarządzanie projektami” oraz „Praktyka zarządzania ludźmi w organizacji” – w kanon ekonomii, a nie zarządzania.

Jednostka nie zrealizowała zalecenia, deklarując, iż: Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia postanowiła o przeprowadzeniu badania wśród studentów, dotyczącego ww.

specjalności na kierunku ekonomia oraz zaproponowała modyfikacje specjalności w celu dostosowania ich do kanonu ekonomii. Jednakże studenci wyrazili się negatywnie o proponowanych zmianach, a bardzo pozytywnie o potrzebie realizacji specjalności w obecnym kształcie. Jednocześnie Rada Ekspertów zaopiniowała konieczność pozostawienia ww. specjalności w nienaruszonym kształcie ze względu na ich przydatność rynkową, ocenę potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i wartość dodaną studiów na kierunku ekonomia. Ponadto, pracodawcy uznali, że ww. specjalności realizowane na kierunku ekonomia rozszerzają horyzonty wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwentów kierunku i zdecydowanie chętniej są oni zatrudniani. Wprost stwierdzono o konieczności utrzymania tak specyficznego i jednocześnie w opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych niezbędnego i nowatorskiego rozszerzenia na kierunku ekonomia, który w ich odczuciu w ramach takich specjalności nie tworzy dla rynku zbędnych ekonomistów o wiedzy ogólnej, tylko ekonomistów wyspecjalizowanych w niezwykle poszukiwanych zakresach.

Zalecenie 4. Zwiększenie monitorowania jakości prac dyplomowych (przede wszystkim z punktu widzenia ich stopnia praktyczności) oraz ich zgodności z dyscypliną ekonomia. Monitoring jakości prac dyplomowych został znacząco poprawiony. Dokonano między innymi audytu pracy dyplomowych na kierunku ekonomia, a jego efekty zostały przedstawione promotorom, celem wdrożenia stawianych zaleceń. Ponadto, opracowano standardy prac dyplomowych dla kierunku ekonomia, które stały się elementem procedury dyplomowania. Zaangażowano także zewnętrznych pracowników naukowych do recenzowania prac dyplomowych. Tematy prac dyplomowych, zwłaszcza pod kątem ich zgodności z dyscypliną ekonomia, były także przedmiotem posiedzeń Komisji Jakości Kształcenia.

Zalecenie 5. Wzbogacenie metod kształcenia o te, które w większym stopniu aktywizują studentów oraz zmniejszenie liczebności grup konwersatoryjnych. Duża intensywność zajęć na studiach niestacjonarnych.

Metody kształcenia w procesie dydaktycznym zostały wzbogacone o elementy aktywizujące studentów, takie jak np.: prace projektowe, prezentacje, studia przypadku, warsztaty metodologiczne oparte o formułowanie tez, hipotez i koncepcji badawczych, rozwiązywanie zadań problemowych. Liczebność grup konwersatoryjnych została zmniejszona i większość grup realizuje kształcenie w ilości od 9 do 41 osób na studiach stacjonarnych oraz od 10 do 51 osób na studiach niestacjonarnych. Niemniej jednak większość grup prowadzonych jest w liczbie od 10 do 20 osób.

W toku przeprowadzonego audytu wewnętrznego stwierdzono na studiach niestacjonarnych trwanie zajęć od wczesnych godzin porannych do godzin wieczornych. Podjęto działania w celu zmiany zastanego stanu, jednocześnie propozycje konsultując ze studentami trybu niestacjonarnego. Zaproponowane rozwiązania, niezakłócające toku kształcenia i umożliwiające pełną realizację efektów kształcenia, tj. wprowadzenie zajęć w piątki w godzinach popołudniowych zostały negatywnie ocenione przez studentów (opinie studentów, badania ankietowe), co skutkowało decyzją o pozostawieniu zajęć na studiach niestacjonarnych w obecnym kształcie.

Zalecenie 6. Pełniejsze dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych. Infrastruktura została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, o czym świadczy między innymi certyfikat LODOŁAMACZA, przyznawany przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych.

Zalecenie 7. Przyjęcie merytorycznych zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia, które określałyby wymagane efekty kształcenia, nieodzowne dla podjęcia studiów. Brak w teczkach studentów wymaganych prawem dokumentów.

Merytoryczne zasady rekrutacji zostały określone w uchwale rekrutacyjnej dla kierunku ekonomia na podstawie, której studia drugiego stopnia może rozpocząć absolwent studiów pierwszego stopnia z obszaru nauk społecznych lub w przypadku kandydatów

przyjmowanych na studia z innego obszaru nauk, jeśli ich zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia pozwala na osiągnięcie efektów realizowanych na studiach drugiego stopnia. Ponadto prowadzone są obowiązkowe zajęcia wyrównawcze.

Wszystkie teczki studentów są sprawdzane regularnie pod kątem zgodności dokumentacji z przepisami prawa.

4. **Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej**

Zespół nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Uczelni Łazarskiego w Warszawie umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. **Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)**
